

Identiteitsprofiel ds. Koelmanschool

Inhoud

Inleiding.....	2
Visie op christelijk onderwijs op reformatorische grondslag.....	3
Opdracht.....	3
Bijbel.....	3
Drie Formulieren van Enigheid.....	3
Kerk.....	3
Toekomst.....	3
Tien geboden.....	4
Praktische invulling van de visie.....	5
Gedragsregels.....	5
Visie op de pedagogische opdracht en relaties.....	7
Visie op de mens (en daarmee ook op de leerling).....	7
Visie op opvoeding en onderwijs.....	7
Visie op de school.....	7
Visie op personeel.....	7
Visie op maatschappij; burgerschapsvorming.....	8
Verwachting.....	8

Wijzigingshistorie	
<i>versie - datum</i>	<i>wijziging</i>
0.1 – 21 juli	1 ^e conceptversie
0.2	2 ^e conceptversie
0.3	3 ^e conceptversie
0.4	4 ^e conceptversie na reactie MR
1.0 – 15-01-2016	Definitieve versie na vaststelling

Inleiding

Het identiteitsprofiel is bedoeld voor gebruik in het kader van het personeels- en toelatingsbeleid en bevat een uitwerking van de visie op christelijk onderwijs op reformatorische grondslag.

In dit document wordt voor onderscheiden functies aangetoond dat het beroepsvereiste van het leven in overeenstemming met de Bijbelse normen voor de wijze waarop het leven ingericht dient te worden, bijvoorbeeld het huwelijk en gezin, wezenlijk, legitiem en gerechtvaardigd is.

Een ieder die werkzaam is op de ds. Koelmanschool, lid is van de schoolvereniging of kinderen laat onderwijzen op deze school dient dit identiteitsdocument van harte te onderschrijven.

Visie op christelijk onderwijs op reformatorische grondslag

Opdracht

Het christelijk onderwijs op reformatorische grondslag ziet het als zijn opdracht om op grond van de Bijbel en de daarop gefundeerde Drie Formulieren van Enigheid bij te dragen aan de opvoeding van leerlingen en aan hun vorming tot zelfstandige persoonlijkheden die hun burgerschap verstaan.

Aan deze opdracht wordt invulling gegeven vanuit de volgende belijdenis: Wij geloven in God, de almachtige Schepper en onderhouder van de schepping. God heeft Zich in de Bijbel geopenbaard als de drie-enige God: Vader, Zoon en Heilige Geest. Er is onder de hemel geen andere naam onder de mensen gegeven, door welke wij moeten zalig worden dan de naam van Jezus Christus, Die ons van God tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en tot een volkomen verlossing geschonken is. Alleen een waar geloof maakt de mens, in de weg van wedergeboorte en bekering, Christus en al Zijn weldaden deelachtig. Dit geloof komt van de Heilige Geest, Die dat werkt in de harten door de verkondiging van het heilig Evangelie, en het sterkt door het gebruik van de sacramenten. Zonder een waar geloof is de mens echter geestelijk dood door de misdaden en de zonden.

Bijbel

Wij houden de Bijbel voor heilig en canonic en geloven zonder enige twijfel alles wat daarin begrepen is ('Al de Schrift is van God ingegeven'; 2 Timótheüs 3:16). Wij geloven daarom dat God, nadat Hij de hemel en de aarde in zes dagen uit niet heeft geschapen, Zijn schepping onderhoudt en regeert.

Het christelijk onderwijs op reformatorische grondslag hanteert de Statenvertaling zoals opgesteld volgens besluit van de Synode van Dordrecht 1618-1619 en op last van de Staten-Generaal, met uitsluiting van elke andere vertaling of herziening van deze vertaling.

Drie Formulieren van Enigheid

In een bloeiperiode van de kerk zijn op de Nationale Synode, die in 1618 en 1619 in Dordrecht is gehouden en waaraan door een groot aantal Nederlandse en buitenlandse theologen is deelgenomen, de zogenaamde Drie Formulieren van Enigheid als klassiek gereformeerd belijden aanvaard. Dit zijn de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels. Omdat deze formulieren in alles overeenkomen met de Bijbel onderschrijven wij ze onvoorwaardelijk, en verwerpen wat daarmee in strijd is.

Kerk

De Zoon van God vergadert door Zijn Geest en Woord uit het gehele menselijke geslacht een gemeente, die tot het eeuwige leven is uitverkoren, die Hij ook beschermt en onderhoudt.

Op grond van de Bijbel en de belijdenis behoren kinderen als lidmaten van de gemeente gedoopt te worden. Personeelsleden en leden van de schoolvereniging in het christelijk onderwijs op reformatorische grondslag zijn (belijdende) lidmaten van de:

- Christelijke Gereformeerde Kerken;
- Gereformeerde Gemeenten;
- Gereformeerde Gemeenten in Nederland;
- Hersteld Hervormde Kerk;
- Protestantse Kerk in Nederland (gemeenten die zich bijzonder verbonden weten met de gereformeerde belijdenisgeschriften);
- (Vrije) Oud Gereformeerde Gemeenten (in Nederland).

Toekomst

Allen die Christus en al Zijn weldaden door een waar geloof aannemen, verwachten het eeuwige leven. Dat wil zeggen dat zij na dit leven volkomen zaligheid zullen bezitten, die geen oog heeft gezien, geen oor gehoord en in het hart van geen mens is opgeklimmen, om zo God daarin eeuwig te prijzen. Er is ook een keerzijde, namelijk voor hen die niet in Christus zijn en zich niet bekeren, wacht de eeuwige rampzaligheid.

Het christelijk onderwijs op reformatorische grondslag wordt door deze realiteit gestempeld. Dat blijkt uit de grote plaats die de leer die naar de Godzaligheid is, in het onderwijs inneemt.

Tien geboden

Onze waarden en normen vinden we samengevat in de Tien geboden.

Uitgangspunten zijn daarbij:

- dat het leven naar Gods geboden als een blijvende opdracht tot ons komt;
- dat de Bijbelse leer van de verdorvenheid van de mens niets afdoet aan het blijvende karakter van deze opdracht;
- dat ondanks de totale verdorvenheid van de mens, samenleven en opvoeding mogelijk is, is een blijk van Gods goedheid. Door Gods algemene genade is de doorwerking van de zonden enigszins afgeremd;
- dat het leven tot Gods eer nooit door onze inspanningen gestalte krijgt, maar altijd vrucht is van de onweerstaanbare genade van God in Christus.

De waarden en normen die ook in het onderwijs gelden, zijn samengevat in de Tien Geboden. Het personeel dat werkzaam is in het christelijk onderwijs op reformatorische grondslag en de leden van de schoolvereniging dienen hun leven in te richten naar deze waarden en normen en een goed voorbeeld voor de leerlingen te zijn. Er moet eenheid zijn in leer en leven, handel en wandel.

Praktische invulling van de visie

De Tien Geboden zijn enerzijds gegeven als regel der dankbaarheid, maar ook gegeven opdat het een ieder welga die deze geboden onderhoudt en als richtsnoer voor het leven houdt. Het is heilzaam voor alle mensen. Waar deze wet wordt onderhouden is een stil en gerust leven mogelijk. Dat heeft God zelf beloofd in de Bijbel waar Hij zegt in Psalm 19:8a en 12b: *De wet des HEEREN is volmaakt, bekerende de ziel; in het houden van die is grote loon.*

Gedragsregels

Een uitwerking van de Tien Geboden vinden we onder meer in de Heidelbergse Catechismus. We ontlenen de volgende gedragsregels aan de Tien Geboden zoals die verklaard worden in de Heidelbergse Catechismus:

1. God heeft recht op aanbidding en verering, in geloof en gehoorzaamheid. Het is niet geoorloofd enig schepsel of een geschapen macht of kracht met God gelijk te stellen of daaraan goddelijke eer toe te kennen. Ieder mens wordt, als schepsel van God, in zijn persoonlijkheid gerespecteerd. Dit betekent dat alle mensen gelijkwaardig zijn en achterstelling op grond van bijvoorbeeld verschil in ras of geslacht niet mag voorkomen. De mens is als rentmeester geroepen tot een verantwoord en toegewijd beheer van alles wat God hem in de schepping heeft toevertrouwd.
2. We kunnen en mogen God op geen enkele wijze afbeelden. Hij onderwijst ons door Zijn Woord en daar mogen wij niets aan toe- of afdoen. We gebruiken dus geen afbeeldingen van de Heere Jezus bij de Bijbelvertelling en houden ons aan hetgeen God in Zijn Woord van Zichzelf zegt. Bijvoorbeeld: God is niet alleen barmhartig maar Hij is ook rechtvaardig. De nadruk bij de overdracht van de Bijbelse boodschap ligt op het gesproken woord en niet op het visuele.
3. We gebruiken de Naam van God alleen met eerbied en ontzag. We moeten Hem oprecht belijden, aanroepen en in al onze woorden en daden prijzen. We misbruiken Zijn Naam niet (geen vloeken en ook geen bastaard vloeken) en maken geen lichtvaardig gebruik van Bijbelteksten.
4. De zondag is een bijzondere dag. Christus kwam op aarde om de wet te vervullen. Met Zijn opstanding uit de doden op de eerste dag van de week is de wet vervuld. Daarmee is de zondag ook de vervulling van de sabbat. In het licht daarvan en op grond van de blijvende opdracht, zoals verwoord in het vierde gebod uit de Tien Geboden, is de zondag in het bijzonder afgezonderd voor de dienst van God. Dat houdt in dat wij trouw de samenkomsten van de christelijke gemeente, waartoe we behoren, bezoeken. De zondag dient te worden geëerbiedigd als een geschenk van God om naar Zijn Woord te horen en naar lichaam en geest tot rust te komen. De zondag is dan ook als rustdag van de andere dagen onderscheiden.
5. We onderwerpen ons aan het gezag van allen die over ons gesteld zijn. Gezagdragers in de schoolsituatie zijn bijvoorbeeld overheid, ouders, leerkrachten, directeur en bestuur. We moeten hen niet alleen gehoorzamen maar ook alle eer, liefde en trouw bewijzen en met hun zwakheid en gebreken geduld hebben, aangezien het God belieft ons door hun hand te regeren. Het is dus niet afhankelijk van de instemming van degenen over wie gezag wordt geoefend. Gezag moet in liefde worden uitgeoefend. Het komt ten goede aan en is dus dienstbaar aan het bereiken van de doelstelling van de school. We tonen met ons gedrag te beseffen dat gezag niet absoluut is en dus niet gelijk staat met willekeur.
6. We behoren onze naaste lief te hebben als onszelf en geduld, vrede, zachtmoedigheid, barmhartigheid en alle vriendelijkheid te betonen in de omgang met onze naaste. We moeten, zoveel als ons mogelijk is, nadeel voor onze naaste voorkomen. We behoren zowel het geestelijk als lichamelijk welzijn van onze naaste op het oog te hebben. In onze omgang met collega's, leerlingen en anderen realiseren wij ons deze noties en laten ons daardoor leiden.

7. Seksualiteit heeft in de Bijbel te maken met het vormen van een onverbreekelijke verbintenis in een huwelijk tussen één man en één vrouw, en krijgt in het licht hiervan een plaats. Daarbij zijn de Bijbelse voorschriften bindend voor het seksuele leven. Deze seksuele moraal betekent dat de huwelijksrelatie geëerbiedigd wordt. De medemens wordt met respect (en rein en zuiver) benaderd. Dit sluit seksueel getinte grappen en intimidatie uit. Ook voor losse seksuele contacten is geen ruimte, omdat het monogame huwelijk als de door God gegeven vorm van omgang tussen man en vrouw wordt gezien. God wil dat wij het lichaam als tempel van de Heilige Geest zuiver en heilig bewaren. Ook in ons uiterlijk laten wij het in de schepping gelegde onderscheid tussen man en vrouw tot uitdrukking komen.
8. We bevorderen het nut van onze naaste zoveel als ons mogelijk is en werken trouw, zodat we degenen die nood hebben, kunnen helpen. We mogen niet gierig zijn of de gaven van God verkwisten. Het goed (de eigendommen) van onze naaste respecteren we.
9. We roddelen niet over iemand of verdraaien zijn woorden niet of (ver)oordelen iemand niet onverhoord. Allerlei vormen van liegen en bedriegen worden verboden in dit gebod. We moeten in zakelijke- en persoonlijke gesprekken en in onze handelingen de waarheid liefhebben en oprecht zijn. De eer en het goed gerucht van onze naaste behoren we te bevorderen.
10. We behoren met een ernstig voornemen en in liefde naar al de geboden van God te leven. Dat zal onze handel en wandel, ook in de omgang met elkaar, stempelen. Voorkomen moet worden dat zondige begeerten worden opgewekt en dat ze worden opgevolgd. Gezocht wordt het leven en het welzijn van de ander te dienen hierin worden persoon, privacy en bezit gerespecteerd.

Als in de Catechismus gevraagd wordt of degenen die tot God bekeerd zijn, deze geboden volkomen kunnen houden, is het antwoord ontkennend. De bede moet dan ook zijn: Gun door het geloof in Christus krachten om die te doen uit dankbaarheid.

In het algemeen kunnen we stellen dat we datgene wat de Bijbel zonde noemt, bijvoorbeeld de overtreding van de Tien Geboden, onvoorwaardelijk als zonde afwijzen. We kunnen wat kwaad is volgens de Bijbel niet goed noemen, maar we mogen evenmin op zondaars laag neerzien of hen discrimineren. De persoon die zondigt, wordt in liefde tegemoet getreden. De zonde wordt bestraft en veroordeeld.

Visie op de pedagogische opdracht en relaties

Visie op de mens (en daarmee ook op de leerling)

De mens is als scheepsel in de eerste plaats verantwoording schuldig aan God. Het betreft hier de meest fundamentele relatie. Het bestaan van de mens is geen doel in zichzelf, maar dient gericht te zijn op God.

De mens wordt in de Bijbel getekend als individu en als gemeenschapswezen. Hij (Adam) is door God zeer goed geschapen. Door de zondeval is de mens echter geneigd God en zijn naaste te haten. Het blijft voor ieder mens de opdracht om tot Gods eer én tot heil van de naaste te leven. Het reformatorisch onderwijs kan daarom ook slechts in afhankelijkheid van Gods hulp en zegen gestalte krijgen. Alleen in de weg van wedergeboorte en bekering zal de ware liefde tot God en de mens gewerkt worden.

Visie op opvoeding en onderwijs

Het christelijk onderwijs op reformatorische grondslag beoogt bij te dragen aan de vorming van de leerling tot een zelfstandige, God naar Zijn Woord dienende persoonlijkheid, geschikt en bereid om de ontvangen gaven te besteden tot Zijn eer en tot heil van de medemensen in alle levensverbanden (kerk, gezin en maatschappij) waarin God hem plaatst. Het reformatorische gedachtegoed werkt dan ook door in alle aspecten van het schoolleven en heeft dus bijvoorbeeld ook consequenties voor de visie op kunst, cultuur en op de hedendaagse maatschappij.

Het reformatorisch onderwijs zoekt daarin aansluiting bij de door de ouders bij de Heilige Doop gedane belofte om hun kind in de leer van de Bijbel en de artikelen van het christelijk geloof naar hun vermogen te doen (en te helpen) onderwijzen. Het genoemde opvoedingsdoel is verweven met de algemene onderwijsdoelstelling, namelijk het doen verwerven door de leerling van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes met inachtneming van zijn persoonlijke begaafdheid. Opvoeding in gezin, school en kerk behoren dan ook in elkaars verlengde te liggen.

Visie op de school

De school is een leer- en opvoedingsgemeenschap. Als “poort naar de maatschappij” staat de school tussen het gezin en de maatschappij in. Hoewel opvoeding en onderwijs één geheel vormen en optimaal op elkaar afgestemd dienen te zijn, is de opvoeding in de eerste plaats een taak van de ouders, terwijl de school in eerste plaats onderwijsinstituut is. Het onderwijs is daarmee meer naar buiten gericht dan het gezin, maar biedt – mede afhankelijk van de leeftijd van de leerling – een veilige omgeving om zich voor te bereiden op een plaats in de maatschappij. Het pedagogisch klimaat krijgt in het reformatorisch onderwijs gestalte door het onderwijs, in de context van de huidige samenleving, in te richten naar de norm van de Bijbel. Veiligheid ontstaat door het zich in leer en leven te houden aan Gods geboden, die heilzaam zijn voor alle mensen en hun onderlinge relaties.

Visie op personeel

Het personeel in het reformatorisch onderwijs dient, als medeopvoeder, gezagsdrager en identificatiefiguur in en buiten de school te zijn. Opvoeders en medeopvoeders zijn gezagsdragers omdat hun zeggenschap over de kinderen berust op Gods scheppingsorde. De Heere Zelf heeft opdracht gegeven in liefde gezag uit te oefenen. Gezag mag daarom nooit worden misbruikt. Opvoeders en medeopvoeders zijn ook identificatiefiguur, wat zeggen wil dat zij ‘model’ staan voor het kind. (Mede)opvoeders hebben de Bijbelse roeping het goede voorbeeld te geven, zij hebben een voorbeeldfunctie. Het personeel in het reformatorisch onderwijs dient het geheel van Bijbelse normen en waarden te vertegenwoordigen, zodat het kind zich daarmee kan identificeren. Er dient eenheid te zijn tussen leer en leven, zodat de (mede)opvoeder voor de leerlingen geloofwaardig zal zijn in het uitdragen van de grondslag van de school. Dit geldt zowel het onderwijzend personeel, als ook voor het onderwijsondersteunend personeel. Er is tussen hen slechts een gradueel verschil in mate van ontmoeting met de leerlingen in de opvoedingsgemeenschap.

Visie op maatschappij; burgerschapsvorming

De maatschappijvisie van het reformatorisch onderwijs is te typeren met enerzijds het begrip “betrokkenheid” en anderzijds met de aanduiding “distantie” (namelijk vanuit het besef dat de maatschappij waarin wij leven – net als wijzelf- zondig en tijdelijk is). Deze spanningsvolle houding tegenover de maatschappij wordt ook aan de leerlingen meegegeven. Het christelijk onderwijs op reformatorische grondslag opteert voor een *christelijk* burgerschap. Dat wil zeggen dat leerlingen vanuit een Bijbelse visie worden voorbereid op het participeren in de pluriforme, multiculturele maatschappij. De school wil leerlingen leren de Bijbel concreet gestalte te geven in een christelijke levenshouding. Leerlingen worden gestimuleerd om niet het eigenbelang als uitgangspunt te nemen, maar zelfstandig en actief verantwoordelijkheid te dragen voor de belangen van de gemeenschap in en buiten de school. Belangrijke aspecten daarbij zijn vreemdelingschap, rentmeesterschap en leven in eeuwigheidsperspectief.

Verwachting

Het gebed neemt in het christelijk onderwijs op reformatorische grondslag een belangrijke plaats in. De Heere heeft bevolen te bidden voor alle geestelijke en lichamelijke nooddrift. Daarbij heeft God beloofd, ondanks de menselijke onwaardigheid, uit genade te horen en te schenken wat is tot Zijn wil. Dat geldt ook voor het gebed om bekwaamaking; vanuit de mens gezien is het een onmogelijke opdracht om christelijk onderwijs op reformatorische grondslag vorm en inhoud te geven. Vanuit deze optiek wordt het onderwijs gegeven, met hoop op zegen!

